

CHARLES BAUDELAIRE

Latarnie

CHARLES BAUDELAIRE

KWIATY ZŁA

Latarnie

TŁUM. ADAM M-SKI

Rubens¹ — ogród lenistwa, rzeka zapomnienia,
Puch ciał świeżych, od których miłość stroni z dała,
Lecz gdzie życie wciąż kipi pełne ruchu, wrzenia,
Jak powietrze pod niebem, jako w morzu fala.
 Da Vinci² — duch jak głębia ciemnego zwierciadła,
 W którym anioły śliczne, z uśmiechy słodkimi³,
 Tajemnicą okryte wstają jak widziadła
 W kraju zamkniętym lody i jodły⁴ smukłymi.
Rembrandt⁵ — pełen stłumionych gwarów szpital smutny,
Gdzie tylko krzyż wyciąga ramiona olbrzymie,
Gdzie się z brudów modlitwa i płacz rwie pokutny,
I czarem z nagle przemknie błysk słaby, jak w zimie.
 Buonarrotti⁶ — otchłań, gdzie jawią się oku
 Herkule i Chrystusy, i sztywne jak struny
 Potężnych widm postacie powstające w mroku,
 Które, prostując palce, drą swoje całuny;
Wściekłości zapaśników, faunowe bezwstydy
Tyś oddał, z dumnym sercem wyżółkły szkielecie,
Wielki odkrywco piękna wśród nędz i ohydy,
Mocarzu galerników, tęskliwy Pugecie⁷!
 Watteau⁸ — karnawał, kędy krocie serc szlachetnych,
 Płomiennąc się, unoszą motylimi loty,
 Tłum ozdób lekkich, świeżych, co przy ogniach świetnych
 Pająków — tchną w balowy wir szału zawroty.
Goya⁹ — zmora, — świat ciemny, gdzie więdźmy trup dziecka
Warzą pośród sabatów, gdzie u luster baby,
A pończoszki — dziew rzesza naga i zdradziecka

Sztuka

¹Rubens, Peter Paul (1577–1640) — malarz flamandzki, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli baroku. [przypis edytorski]

²Da Vinci, Leonardo (1452–1519) — wł. malarz, a także architekt, filozof, poeta i wynalazca; najwybitniejszy przedstawiciel renesansu. [przypis edytorski]

³z uśmiechy słodkimi — dziś popr.: z uśmiechami słodkimi. [przypis edytorski]

⁴zamkniętym lody i jodły — dziś popr.: zamkniętym lodami i jodłami. [przypis edytorski]

⁵Rembrandt, Harmenszoon van Rijn (1606–1669) — holenderski malarz, rysownik i grafik. [przypis edytorski]

⁶Buonarrotti, właśc. Michelangelo di Lodovico Buonarroto Simoni, zw. Michałem Aniołem (1475–1564) — wł. malarz, rzeźbiarz, poeta i architekt epoki renesansu. [przypis edytorski]

⁷Puget, Pierre (1620–1694) — fr. rzeźbiarz, malarz i architekt barokowy; twórca rzeźb religijnych, mitologicznych i historycznych, portrecista; jego styl cechował naturalizm i dynamika formy. [przypis edytorski]

⁸Watteau, Jean Antoine (1684–1721) — fr. malarz i rysownik; kolorysta, przedstawiciel rokoka. [przypis edytorski]

⁹Goya, właśc. Francisco José Goya y Lucientes (1746–1828) — malarz nadworny królów Hiszpanii: Karola III Burbona, Karola IV Burbona i Ferdynanda VII Burbona; nasycił styl klasycyzmu barokową ekspresją. [przypis edytorski]

Tak wdziewa, by szatanów skusiły powaby;
Delacroix¹⁰ — przez piekiel opętany mary,
Staw krwi pośród zielonych wiecznie sosen cienia,
Kędy pod niebem chmurnym dziwaczne fanfary
Płyną, jakby Webera¹¹ tłumione westchnienia:

Muzyka, Dźwięk

Te przekleństwa, bluźnierstwa, te skargi, zachwyty,
Te krzyki i łzy rzewne, i hymny weselne,
To przez sto labiryntów głos echem odbity,
Opium boskie, co serca upaja śmiertelne;
To hasło, przekazane przez legiony straży,
To rozkaz, przez tysięczne tuby powtarzany,
Majak, co się ze szczytu wież tysiąca żarzy,
Sygnał w puszczy zbłąkanym myśliwcom podany.

Bo, zaprawdę, najlepsze godności swej, Panie,
Świadectwo, jakie ludzkość składa tobie, Bogu,
Jest to wrzące, przeciągłe z wieków w wieki łkanie,
Co aż tam u wieczności twej zamiera progę!

Łzy, Kondycja ludzka, Bóg

¹⁰Delacroix, *Ferdinand Victor Eugène* (1798–1863) — fr. malarz, sztandarowy przedstawiciel romantyzmu; jego malarstwo pozostawało pod silnym wpływem Rubensa. [przypis edytorski]

¹¹Weber, *Carl Maria* (1786–1826) — niem. kompozytor, przedstawiciel wczesnego romantyzmu. [przypis edytorski]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/kwiaty-zla-latarnie>

Tekst opracowany na podstawie: Karol Baudelaire, *Kwiaty grzechu*, tłum. Adam M-ski [Zofia Trzeszczkowska] i Antoni Lange, H. Cohn, Warszawa 1894

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Justyna Lech, Marta Niedziałkowska.

Okladka na podstawie: chippycc@Flickr, CC BY 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Pomóż uwolnić konkretną książkę, wspierając zbiórkę na stronie wolnelektury.pl.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).